

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. október 14.

1. Fontos személyi változás az SPD vezetőségében

Egy évvel a szövetségi parlamenti választásokat megelőzően – sokak számára váratlanul – Matthias Miersch váltja Kevin Kühnert az SPD főtítkári székében. Kühnert, aki 2021 óta töltötte be a tisztséget, egészségügyi okokkal indokolta azonnali lemondását. A sajtónak eljuttatott közleményében Kühnert fájó szívvel meghozott, de helyes lépésként nevezi távozását. *„Az SPD választási győzelmét elősegítő, valamint hivatalom megfelelő ellátásához szükséges energiákat az elkövetkező időben egészségem visszanyerésére vagyok kénytelen fordítani, ezért a jelen helyzetben kénytelen vagyok lemondani. (...) Ezek a döntések rengeteg erőfeszítésembe kerültek, és fájdalmas okoztak nekem, mert szívvel-lélekkel végzem a politikai munkámat”* – írta a 35 éves politikus. A közlemény szerint lemondásáról néhány nappal korábban már tájékoztatta Saskia Esken és Lars Klingbeil társelnököket. *„Szeretném mindkettőjüknek megköszönni a megértésüket és empátiájukat, valamint a különösen szoros és baráti együttműködésünket”* – hangsúlyozta Kühnert.

Kühnert 2021-ben képviselői mandátumot szerzett, majd ugyanebben az évben a szociáldemokraták főtítkára lett. Ezt megelőzően az SPD ifjúsági szervezetének – a Jusó – karizmatikus és konfliktusokat felvállaló elnökeként vált országsszerte ismertté – többek között azzal, hogy országos kampányt szervezett a CDU/CSU és az SPD közötti nagykoalíció ellen. 2019-ben döntő szerepet játszott abban, hogy az SPD baloldali szárnyához tartozó Esken és Norbert Walter-Borjans megnyerte az SPD vezetéséért folyó versengést a jelenlegi kancellár é szövetségi építésügyi miniszter, Olaf Scholz és Klara Geywitz párosa ellen. Kühnert 2019 és 2021 között az SPD egyik szövetségi elnökhelyettese is volt.

A pártvezetés a lemondó nyilatkozat nyilvánosságra hozatalát követően röviddel már be is jelentette, hogy Matthias Miersch Bundestag frakcióvezető-helyettes lesz az SPD új főtítkára. Miersch Hannoverben nőtt fel, ahol részt vett az evangélikus egyház és a Fiatalok Keresztény Egyesülete gyermek- és ifjúsági munkájában. Miersch jogászként végzett, majd doktorált és büntetőjogi szakjogászként dolgozott. Fiatalon belépett az SPD-be, és 22 évesen a Laatzen városi tanács tagja lett. 2005-ben beválasztották a Bundestagba, és azóta közvetlenül választott képviselőként Hannover-Land II. választókerületét képviseli. 2017 óta az SPD Bundestag-frakciójának egyik frakcióvezető-helyettese, ahol különösen a környezetvédelmi és energetikai kérdésekért, valamint a mezőgazdaságért és a fogyasztóvédelemért felelős. Az 55 éves politikus az SPD-frakción belül a parlamenti baloldal egyik szóvivője is, és neve többször is felmerült már, mint Rolf Mützenich Bundestag frakcióvezető lehetséges utódja. Miersch néhány nappal ezelőtt bejelentette, hogy jövőre is indulni kíván a Bundestag választásokon.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Hétvégén tartotta a CSU a pártkongresszusát

Hétvégén tartotta pártkongresszusát a bajor CSU, amelyen a párt és a pártelnök, Markus Söder demonstratívan hangsúlyozták, hogy készen állnak a kormányzásra szövetségi szinten is – vagy a jövő szeptemberi Bundestag választások után, vagy akár már hamarabb is, amennyiben a jelenlegi kormánykoalíció idő előtt felbomlana. Ezen felül Söder még egyszer biztosította Friedrich Merz CDU pártelnököt és kancellárjelöltet az ő és pártja támogatásáról is – ennek megfelelően a két politikus beszédjeikben, egymás méltatásában és közös szereplésükben is igencsak próbálták egyrészt az Unió-pártok, másrészt a saját egységüket és harmóniájukat hangsúlyozni. *„Nem lesz vita, nem lesz viszálykodás. Olaf Scholzt együtt küldjük nyugdíjba”* – mondta Söder nyitóbeszédében pénteken. Továbbá hangsúlyozta, hogy Merz-vel hosszasan beszélgettek egymással - *„mindenről: a jelöltségről, a választási kampány stratégiájáról és az azt követő kormányzati időszakról. Minden pontban 100 százalékos egyetértésre jutottunk”*.

A delegáltak három iránymutató indítványt fogadtak el a jövő évi választási kampányra. Ezek között szerepel az évi 100 ezres menedékkérelmi felső határ és a menekültügyi törvény alapvető reformjának a követelése. A CSU emellett a kötelező sorkatonai szolgálat újbóli bevezetését is elő kívánja készíteni, és a Bundeswehrben *„drónhadserg”* és *„kiberbrigád”* felállítását szorgalmazza. A párt továbbá a biztonság- és védelempolitikai *„Zeitenwende”* mellett gazdasági fordulatot is követel adócsökkentéssel és a bürokrácia leépítésével.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Bemutatták a tíz évente elvégzett németországi Erdőállomány-nyilvántartás eredményeit

Október 8-án mutatta be Cem Özdemir (Zöldek) szövetségi mezőgazdasági miniszter a legújabb, negyedik németországi Országos Erdőállomány-nyilvántartás eredményeit, miszerint Németországban összességében nőtt az erdők területe, azonban a kártevők növekvő száma és a szárazságok miatt az erdős területek mostanra több CO₂-t bocsátanak ki, mint amennyit el tudnak nyelni. Az erdő mára *„szén-dioxid forrássá”* vált – mondta Özdemir a tíz évente megjelenő jelentés bemutatásakor, és kiemelte, hogy a német erdők már nem segítenek *„a megszokott mértékben”* az éghajlatvédelmi célok elérésében. Németország közel 36 millió hektáros területéből 11,5 millió hektárt borít erdő a mostani nyilvántartás szerint. A legnagyobb erdőterület Bajorországban található, mintegy 2,6 millió hektárral. Az országos Erdőállomány-nyilvántartásért felelős Thünen Intézet adatai alapján a németországi erdővel borított terület 2012-höz képest enyhén növekedett. Ezen belül is leginkább a vegyes erdők állományának gyarapodását figyelték meg, amely Szövetségi Mezőgazdasági Minisztérium szerint a biodiverzitás szempontjából *„pozitív jel”*.

A németországi erdők nyilvántartása a szövetségi erdőtörvény által előírt nagyszabású összeírás, amelyet Németország egész területén végeznek és az erdők aktuális állapotát mérik fel. Ez a jelenlegi erdészeti helyzet mellett rögzíti az erdészeti (ki)termelési lehetőségeket is. Eredményei nélkülözhetetlen alapját képezik az erdőkkel, az erdőgazdálkodással és a környezetvédelmi politikával kapcsolatos döntéseknek. Ezt megelőzően eddig három országos erdőállomány-nyilvántartást végeztek (1987, 2002, 2012).

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Újabb német hadianyag csomag Ukrajna számára

Volodimir Zelenszkij ukrán elnök berlini látogatása során a német szövetségi kormány újabb Németország által szállítandó fegyvercsomagot jelentett be az Ukrán Hadsereg számára. A két politikus találkozója utáni közös sajtótájékoztató során Olaf Scholz (SPD) német kancellár 1,4 milliárd euró értékű további széles körű katonai támogatást ígért Ukrajnának – más nyugati partnerek bevonásával. A csomag többek között további légvédelmi rendszereket, tüzérségi eszközöket és drónokat tartalmaz. Németország a közelmúltban újabb, több mint 600 millió euró értékű katonai támogatási csomagot biztosított Ukrajnának, mely többek között az ötödik „Iris-T-SLM” típusú légvédelmi rendszert, gyalogsági harcjárműveket, harckocsikat, önjáró ágyúkat, tüzérségi löszereket és drónokat tartalmazott. *„Az év végéig egy további, mintegy 1,4 milliárd euró értékű katonai támogatási csomagot is szállítunk Ukrajnának partnereink, Belgium, Dánia és Norvégia támogatásával”* – mondta Scholz. Ezek a szállítások további „Iris-T” és „Skynex” típusú légvédelmi rendszereket, „Gepard” típusú légvédelmi lövegeket, harckocsikat, önjáró lövegeket, páncélozott járműveket, harci drónokat, radarokat és tüzérségi löszereket tartalmaznak majd. *„Németország továbbra is szilárdan kiáll Ukrajna mellett”* – hangsúlyozta a német kancellár egyúttal elítélve az ukrán infrastruktúra elleni orosz támadásokat, amelyek célja a lakosság ellenállási akaratának megtörése.

Zelenszkij válasz felszólalásában megköszönte Scholz és Németország folyamatos támogatását. Különösen a szállított „Gepard”, „Iris-T” és „Patriot” légvédelmi rendszerek segítettek életek ezreinek megmentésében azzal, hogy ellátták az ukrán városok légvédelmét. *„Németország másoknál többet segített hazánknak a légvédelem esetében. Ez tény. És ez ukrán életek ezreit mentette meg, és védelmet nyújt városainknak és falvainknak az orosz terrorral szemben”* – hangsúlyozta az ukrán elnök. Egyúttal arra kérte német kancellárt, hogy a jövőben is folytassa az ukrán fegyveres erők harcának támogatását. A cél az igazságos béke elérése kell, hogy legyen – jelentette ki Zelenszkij.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Recesszióval számol az idei évre is a német kormány

Múlt héten bemutatott őszi gazdasági előrejelzésében a német kormány azzal számol, hogy a német gazdasági teljesítmény 0,2%-kal fog csökkenni idén. Ezzel jelentősen lefelé módosította a bruttó hazai termék alakulására vonatkozó korábbi előrejelzését – tavasszal a szövetségi kormány még a GDP enyhe, 0,3%-os növekedésével számolt. A bejelentett korrekció azonban nem okozott meglepetést, mivel a főbb gazdaságkutató intézetek nemrégiben szintén lefelé módosították az idei gazdasági teljesítményre vonatkozó várakozásaikat – a szakértők 0,1%-os visszaesést várnak a folyó évre. A német gazdaság így már második évben fog zsugorodni, tavaly is már 0,3%-kal csökkent a gazdasági teljesítmény.

„A gazdasági kockázatok mellett Németország strukturális problémái most már a nagy geoökonómiai kihívások közepette is éreztetik hatásukat” – mondta Habeck az őszi gazdasági jelentés bemutatásakor, olyan tényezőket említve az ismételt gazdasági visszaesésért, mint a demográfiai változások következményei, Németország nehéz versenyhelyezete és *„a tartósan gyenge kereslet belföldön és külföldön”*. A német kormány azonban valamivel optimistább a jövő évre vonatkozóan, mint korábban, és 1,1%-os növekedéssel számol. Egyrészt abban bíznak, hogy a magánfogyasztás ismét élénkülni fog, és hogy több ipari terméket vásárolnak majd külföldön, így a német vállalatok

ismét bátrabban investálhatnak majd új beruházásokba. Másrészt pedig a szövetségi kormány az adókedvezmények, munkaügyi ösztönzőket és villamosenergia-árcsökkentést tartalmazó növekedési csomagjára támaszkodik a prognózisában. „Ha ezek megvalósulnak, és teljes mértékben végrehajjták őket, akkor a gazdaság erőteljesebben fog növekedni, és több ember fog újra munkába állni” – hangsúlyozta Habeck az őszi gazdasági jelentés bemutatásakor.

A szövetségi kormány gazdasági előrejelzése többek között azért fontos, mert ez a következő adóbecslés alapját is képezi. A korábban vártnál alacsonyabb adóbevételek és a társadalombiztosítási kiadások növekedése megterhelheti a koalíció 2025-ös költségvetési tárgyalásait.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Német fegyverexport Törökországba

Sajtóértesülések szerint a német szövetségi kormány több év óta először újból engedélyezett nagyobb szabású, Törökországba irányuló fegyverexportot. A Der Spiegel információi szerint a titokban ülésező Szövetségi Biztonsági Tanács nemrég több százmillió euró értékű szállítást engedélyezett Ankarának. A csomag részeként 100 légvédelmi rakéta és 28 torpedó kerül majd szállításra a Török Haditengerészet számára, illetve további kiterjedt, a török tengeralattjárók és fregattok modernizálásához szükséges hadianyagokat is tartalmaz majd. A kiadott engedélyek összértéke valószínűleg összesen eléri a 336 millió eurót. A tervezett export a hárompárti német kormány irányváltását jelenti. Berlin az elmúlt években drasztikusan csökkentette az összes Törökországba irányuló fegyverexportot, mivel a német megítélés szerint az ország a NATO-tagság ellenére egyre inkább problémás partnerré vált. Migrációs kérdéskörben ugyanakkor Németország erősen rá van utalva a török kormány támogatására. A fegyverexportokkal kapcsolatos eddigi álláspont újraértékelése mögött így könnyen lehet, hogy az illegális migráció visszaszorítására és a kiutasítások gyorsabb érvényesítésre tett erőfeszítések előmozdítása állhat.

Az elmúlt években a német koalíciós kormány csak kisebb mértékű fegyverexportot engedélyezett Törökországba, a jelentés szerint 2023-ban mindössze 17 kisebb projekt került jóváhagyásra összesen mintegy 1,22 millió euró értékben. Ez a trend pedig 2024 első felében is folytatódott. A Szövetségi Gazdasági Minisztérium szerint a kormány csak az első negyedévben 23 millió euró értékű exportot hagyott jóvá. A Robert Habeck (Zöldek) vezette tárca korábban világosan leszögezte, hogy Törökország esetében csak akkor adnak zöld utat az exportnak, ha az uniós vagy NATO-partnerekkel közös projektekről van szó.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

2024. október 17-én 17.00 órától Prof. Dr. Peter Hoeres, a würzburgi Julius Maximilian Egyetem újkori történelem tanszékének professzora fog előadást tartani a politikai jobb- és baloldal kialakulásának történetéről és annak mai relevanciájáról az MCC Debreceni Képzési Központjában.

További információért kattintson [Intézetünk honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

A magyar érdek mindenekelőtt az, hogy stabil kormány legyen a nyugati határ túloldalán – nyilatkozta Dobrowiecki Péter, kutatási vezetőnk a Vasárnap.hu-nak az osztrák választási eredmények kapcsán.

A teljes interjú elolvasásához kattintson a [Vasárnap.hu honlapjára](#).

A M5 Világ című műsorában kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter elemezte a szeptember végi osztrák választásokat követő lehetséges koalíció alakítási opciókat.

A teljes műsor megtekintéséhez kattintson a [Médiaklikk honlapjára](#).

A Jó reggelt, Magyarország reggeli műsor Napi jegyzet című sorozatában Bauer Bence, Intézetünk igazgatója osztotta meg gondolatait a német egységről.

A teljes adás meghallgatásához kattintson a [Híradó honlapjára](#).

Az ATV Start című műsorában kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter elemezte az osztrák parlamenti választás eredményeit.

A teljes beszélgetés megtekintéséhez kattintson az [ATV Youtube-csatornájára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu